

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering betreffende de
waterwegenvergunning
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022 werd onder andere de decretale regeling rond retributies en andere scheepvaartrechten gewijzigd. Artikel 79 van het voormelde decreet bepaalt dat het gebruik voor scheepvaartdoeleinden van de waterwegen kan worden onderworpen aan de betaling van scheepvaartrechten en andere retributies. In het licht van deze decretale regeling wordt het sterk verouderde besluit van de Vlaamse Regering van 7 april 1993 tot verlening van een vaarvergunning in de vorm van een waterwegenvignet opgeheven en wordt een nieuw ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorgesteld, dat aansluit bij de relevante bepalingen van het Scheepvaartdecreet.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota heeft betrekking op het beleidsveld waterinfrastructuur en waterbeleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 18 december 2020 is reeds een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot verlening van een vaarvergunning in de vorm van een waterwegenvergunning principieel goedgekeurd (VR 2020 1812 DOC.1511/1BIS). Dit voorontwerp trachtte tevens de regeling rond de waterwegenvergunning te herzien en moderniseren, maar naar aanleiding van het kritische advies van de Raad van State van 20 juli 2021 met adviesnummer 69478/3 en de sterk veranderde inzichten en beleidsintenties, is het wenselijk gebleken om het goedkeuringstraject van het voormelde voorontwerp stop te zetten en een volledig nieuwe tekst te ontwerpen.

Het nieuwe ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/460 van 9 december 2022.

Het advies van de inspectie van Financiën dateert van 2 december 2022.

Het overleg overeenkomstig artikel 6, § 3bis, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 heeft plaatsgevonden op 15 maart 2023.

De Raad van State heeft advies 73.362/3 gegeven op 2 mei 2023.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het oog op een vlotte en soepele aanpassing van de regelgeving aan allerhande evoluties, dragen art. 79 en verder van het Scheepvaartdecreet de regeling van zoveel mogelijk aspecten inzake retributies en andere scheepvaartrechten (waarmee volgens de Memorie van Toelichting bij het Scheepvaartdecreet de vaarvergunning en het bijhorende waterwegenvignet worden bedoeld) op aan de Vlaamse regering en de waterwegbeheerders. Het Scheepvaartdecreet regelt ter zake onder andere reeds het toepassingsgebied, de bevoegdheid tot inning en vastlegging van de tarieven en de vrijstellingscategorieën.

Wat de door De Vlaamse Waterweg nv beheerde waterwegen betreft, komt het daarnaast aan de waterwegbeheerder toe om diverse aspecten te regelen die niet door de regelgeving zouden worden voorgeschreven (men denke aan het regelen van de concrete betaalwijze of de vorm van het bewijs dat het schip betaald heeft).

Dit ontwerpbesluit bevat nadere regels omtrent de waterwegenvergunning. De waterwegenvergunning is een retributie verschuldigd door gemotoriseerde pleziervaartuigen voor het gebruik van de waterwegen die onder het beheer van De Vlaamse Waterweg nv zijn. Wateren onder het beheer van de afdeling Maritieme Toegang en het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust vallen niet onder het toepassingsgebied van het ontwerpbesluit. Artikel 79, §1, van het Koninklijk Besluit van 15 oktober 1935 houdende Algemeen Reglement der Scheepvaartwegen van het Koninkrijk bepaalt immers dat scheepvaartrechten slechts verschuldigd zijn op de waterwegen die niet aan het getij onderhevig zijn. Daarnaast geldt voor internationale rivieren en kanalen de vrijheid van de scheepvaart, wat impliceert dat op bijvoorbeeld het tot het territoriale bevoegdheidsgebied van MDK-afdeling Scheepvaartbegeleiding behorende Belgisch gedeelte van de Schelde en van het Kanaal van Gent naar Terneuzen geen scheepvaartrechten geheven mogen worden.

Huidig ontwerp bevat de noodzakelijke bepalingen inzake deze vaarvergunning die op het niveau van de Vlaamse Regering moeten worden vastgelegd. Nieuw is dat de termen vaarvergunning en waterwegenvignet (zijnde de fysieke belichaming van de vaarvergunning dat op het achterstevan van het vaartuig moest worden aangebracht) voortaan vervangen worden door de benaming “waterwegenvergunning”. Deze nieuwe terminologie sluit beter aan de mogelijkheid om voortaan een digitale vergunning aan te bieden. In dat opzicht zou de term “waterwegenvignet” verwarrend zijn, aangezien een vignet per definitie niet digitaal is.

Daarnaast wordt het sterk verouderde besluit van De Vlaamse regering van 7 april 1993 tot verlening van een vaarvergunning in de vorm van een waterwegenvignet opgeheven, aangezien dit niet langer overeenstemt met het regelgevende kader zoals dit bepaald werd door het Scheepvaartdecreet.

B. ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State gaf in haar advies 73.362/3 slechts beperkte bedenkingen mee, dewelke allemaal werden verwerkt. Zo werd vooreerst in de aanhef van het besluit artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 weggelaten aangezien de overige opgenomen bepalingen volstaan als rechtsgrond. .

Er wordt daarnaast in de toelichting van de artikelen ook ingegaan op de suggestie van de Raad om te verduidelijken waarom met onderhavig ontwerpbesluit enkel de vaarvergunning voor gemotoriseerde pleziervaartuigen wordt geregeld voor het gebruik van de waterwegen die onder het beheer van De Vlaamse Waterweg nv staan.

Ook had de Raad nog twee legistieke opmerkingen bij artikel 4 van het ontwerpbesluit, die geen betrekking hebben op de inhoud van de bepaling, en een opmerking bij de titel van het ontwerpbesluit, waar gevolg aan werd gegeven. Op verzoek van de Raad van State wordt tot slot het ingewonnen advies van de Raad van Bestuur van De Vlaamse Waterweg nv bij het dossier gevoegd.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel verduidelijkt dat het ontwerpbesluit van toepassing is op gemotoriseerde schepen die geschikt zijn voor het vervoer van personen maar die niet met een winstgevend doel worden gebruikt en gemotoriseerde woonvaartuigen.

Artikel 2.

Dit artikel bepaalt dat zowel gemotoriseerde vaartuigen die varen op of die gemeerd zijn op een al dan niet vergunde of geconcedeerde ligplaats op de bevaarbare waterwegen van het Vlaamse Gewest over een vaarvergunning dienen te beschikken. Deze vergunning wordt voortaan de waterwegenvergunning genoemd.

Deze verplichting geldt slechts voor woonvaartuigen die beschikken over een geldige vergunning of concessie om ligplaats in te nemen wanneer zij zich niet op die ligplaats bevinden.

Hoewel het begrip “waterweg” reeds door het Scheepvaartdecreet wordt gedefinieerd in artikel 2, °30, steunt het ontwerp tevens op artikel 5, §1 van het decreet van 2 april 2004 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Waterweg nv, naamloze vennootschap van publiek recht, waardoor concreet enkel de bevaarbare waterwegen van het Vlaamse Gewest bedoeld worden waarvan De Vlaamse Waterweg nv de waterwegbeheerder is. Het territoriale toepassingsgebied is bijgevolg enger dan hetgene bepaald door het Scheepvaartdecreet.

Artikel 3.

Dit artikel stelt dat men voor het verkrijgen van de waterwegenvergunning een retributie verschuldigd is en dat de waterwegenvergunning wordt afgegeven door De Vlaamse Waterweg NV, die de waterwegbeheerder is van de geviseerde waterwegen.

De vrijstellingen, vermeld in artikel 80, §1 van het Scheepvaartdecreet, blijven van toepassing.

Artikel 4.

Dit artikel brengt een wijziging aan, aan artikel 79 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935 houdende algemeen reglement der scheepvaartwegen van het Koninkrijk. Dit artikel is namelijk een gelijkaardige bepaling als artikel 6 van het Besluit van de Vlaamse regering van 7 april 1993 tot verlening van een vaarvergunning in de vorm van een waterwegenvergunning. Door de aanpassingen van artikel 4 van het ontwerpbesluit, is duidelijk dat artikel 79 e.v. van het KB van 15 oktober 1935 niet van toepassing zijn op de vaartuigen waarop huidig ontwerp van toepassing zijn.

Artikel 5.

Dit artikel voorziet in de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 7 april 1993 tot verlening van een vaarvergunning in de vorm van een waterwegenvignet.

Artikel 6.

Dit artikel behoeft geen uitleg.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

N.v.t.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring zal de minister van Mobiliteit en Openbare Werken het besluit overmaken voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de waterwegenvergunning;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de waterwegenvergunning, te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de waterwegenvergunning;
- het advies van de Raad van State;
- de notificatie overleg overeenkomstig artikel 6, § 3bis, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dd. 15 maart 2023;
- het advies van de Raad van Bestuur van De Vlaamse Waterweg nv cf. art. 148, §2 Scheepvaartdecreet.